

– Overvåkningen pågår fortsatt

Av Jon R. Hammerfeld

JESSHEIM: Forfatter og journalist Kjell Fjørtoft tviler ikke på historien til Bjarne Tollefsen. – Den politiske overvåkningen foregår fortsatt, sier han.

Kjell Fjørtoft er mannen som først la fram bevis for at den politiske overvåkningen i Norge eksisterte. Det gjorde han med boka «Spionfamilien» som kom i 1986 – en bok Norges hemmelige tjenester gjorde alt de kunne for å stoppe, ifølge Fjørtoft.

Han er blitt telefonavlyttet og fått huset endevennt av politiet. Selv mener han det er fordi han har inngående kjennskap til de norske overvåknings-tjenestene og sitter med kopier av hemmelige dokumenter fra disse tjenestene.

Han hevder også at han til og med er forsøkt vervet som agent for den politiske overvåkningen.

Tviler ikke

– Jeg tror på historien til Bjarne Tollefsen, men spørsmålet er hvem som driver dette. Jeg vet at folk i Forsvarets Etterretningstjeneste og Overvåkningspolitiet har samarbeidet. Det skal de etter loven ikke gjøre, sier Fjørtoft, og opplyser at han kjenner 15-20 navn på personer som har jobbet som «uformelle kontakter» for begge tjenester.

– Det jeg imidlertid oppdager er at de samme personene står fram og forteller at det ikke har skjedd, sier Fjørtoft.

LO og Ap

Fjørtoft forklarer hvordan overvåknings-tjenestene har arbeidet med sin politiske registrering.

– Så tidlig som i 1959 ble jeg selv kontaktet av en ansatt i over-

OVERVÅKET: Forfatteren og journalisten Kjell Fjørtoft fra Tromsø er en av de personene i Norge som har jobbet mest med å avsløre den politiske overvåkningen i Norge. Han tviler ikke et sekund på at historien til Bjarne Tollefsen er sann.

(Faksimile av gårsgdens førsteside i AR)

våkningspolitiet som jeg kjente via idretten. Han ba meg inngående om å gå på et kommunist-møte samme kveld for å få kartlagt hvem som var der. Som journalist i avisa Nordlys kunne jeg komme uten å vekke oppsikt, sier Fjørtoft. Han mener det er mange i avismiljøet som har opptrådt som informanter.

– Folk som er knyttet til LO, klubber i LO og Arbeiderpartiet har vært med i denne overvåkningen, sier Fjørtoft.

Ingen «fjerde tjeneste»

Han tror ikke de finnes noen egen hemmelig «fjerde tjeneste» på siden av de eksisterende tjenester som driver for seg selv. Men at samarbeidet mellom overvåkningspolitiet, etterretningstjenesten, LO og Ap er blitt «Den fjerde tjenesten».

– Det har utviklet seg en subkultur som henger der fremdeles. Dette er personer som går rundt og vet mye om andre, og bruker denne informasjonen, eller lar være. Alt som foregår i skjulte kulliser, er en abnorm kultur, sier Fjørtoft.

Nye overvåknings-oppgaver

Etter at «muren» falt og en fiende ble borte, mener Fjørtoft at overvåknings-tjenestene selv har funnet seg nye oppgaver.

– De har selv sørget for å skaffe seg oppgaver. De fortsetter på egne premisser, og det er de sakene som kommer frem i dag, sier Fjørtoft.

Han har ingen forståelse for at Arbeiderpartiet og LO bygde opp sin politiske overvåkning for å temme kommunistene.

– Det Ap og LO foretok seg fra etter at Einar Gerhardsen i 1948 holdt sin berømte tale og tok et oppgjør med kommunistene, er totalt ulovlig. Det var det dominerende og statsbærende parti som gjorde dette, sier Fjørtoft.

Husransakelse

Så sent som i 1986, rett før boka «Spionfamilien» skulle gå i trykken, ble Fjørtoft selv utsatt for en husransakelse fra politiet.

– De hadde to motiver for dette. De visste jeg hadde dokumenter fra deres arkiver, og de ville vite hva annet jeg hadde. Slik tør de heldigvis ikke å oppføre seg i dag, sier Fjørtoft, og forteller hvordan de hemmelige tjenester forsøkte å stoppe boka «Spionfamilien».

– De gikk så langt at tre representanter møtte opp hos forlags-sjefen og ville vise han innholdet i noen av de dokumentene jeg refererte til i boka. Samtidig la de fram en taushetserklæring for ham, men han nektet å lese dokumentene, sier Fjørtoft.

Han har også opplevd at slutten av en samtale han har ført tidligere på dagen, er kommet i repetisjon neste gang han løftet av røret.

– Dette kan kun skje ved at noen har tatt opp samtalen, sier Fjørtoft. I dag tror han ikke at han er avlyttet.

Byes bok viktig

Fjørtoft mener det boka til tidligere partisekretær i Arbeiderpartiet, Ronald Bye, er viktig for å få fram hva som har skjedd.

– Uansett hva man mener om Bye, er det tross alt han som har kommet med opplysningene som betyr noe. Han kunne ha valgt å fortie dette som de andre involverte. Nå blir han stemplet som forræder av de andre som har vært med om denne politiske overvåkningen, sier forfatteren Fjørtoft fra Tromsø.

Haugli bekrefter møte

Av Tore Holtet

OSLO: Politimester Willy Haugli bekrefter at han hadde møte med Bjarne Tollefsen i august 1989: – Hans anmeldelse ble sendt til rett adresse: Romerike politikammer.

Det er informasjonssjef Per Jarle Hellevik ved Oslo politikammer som opplyser dette til Akershus Romerikes Blad.

Haugli fikk i går hele historien om Tollefsen og hans overvåkningsmareritt overspilt på telefaks. Blant alle beretninger om avlytting, trakassering og forfølgelse fortalte Tollefsen om en dramatisk episode i kjølvannet av et møte med journalister om Engen-saken sist i juli 1989.

Etter påfølgende 14 dagers sammenhengende mareritt gikk han til politiet:

«Haugli viste meg et bilde»

«14. august sendte jeg anmeldelsen til politiet, og jeg fikk avtale med politimester Willy Haugli. Han står nok langt fra meg politisk, men jeg har lært å kjenne ham som en sterk politimann som hevder sine meninger åpent og står for det. Ved avslutningen av vår samtale hentet han fram et bilde og spurte: «Var det han som kjørte mot dere?»

– Jeg torde ikke å svare et klart ja, men er ikke i tvil: Mannen på bildet var samme person som hadde presset meg av Mosseveien.»

– Hvorfor ble saken henlagt?

I dag nøyer Haugli seg med å bekrefte møtet og at han sendte saken til Romerike politikammer.

– Dette fordi Tollefsen bor i Eidsvoll, understreker Hellevik. Fra romerikspolitiet hørte ikke Tollefsen noeenting.

Men hvis Haugli kunne peke ut mannen som førte en mørk folkevognbuss rett imot Tollefsen, hvorfor ble saken uten nærmere undersøkelser henlagt av Romerike politikammer?

Det spørsmålet var vanskelig å få svar på i går. Her var politimester Knut Austad på permisjon, og ingen av hans nærmeste underordnede var til stede.

– Trenger referansenummer

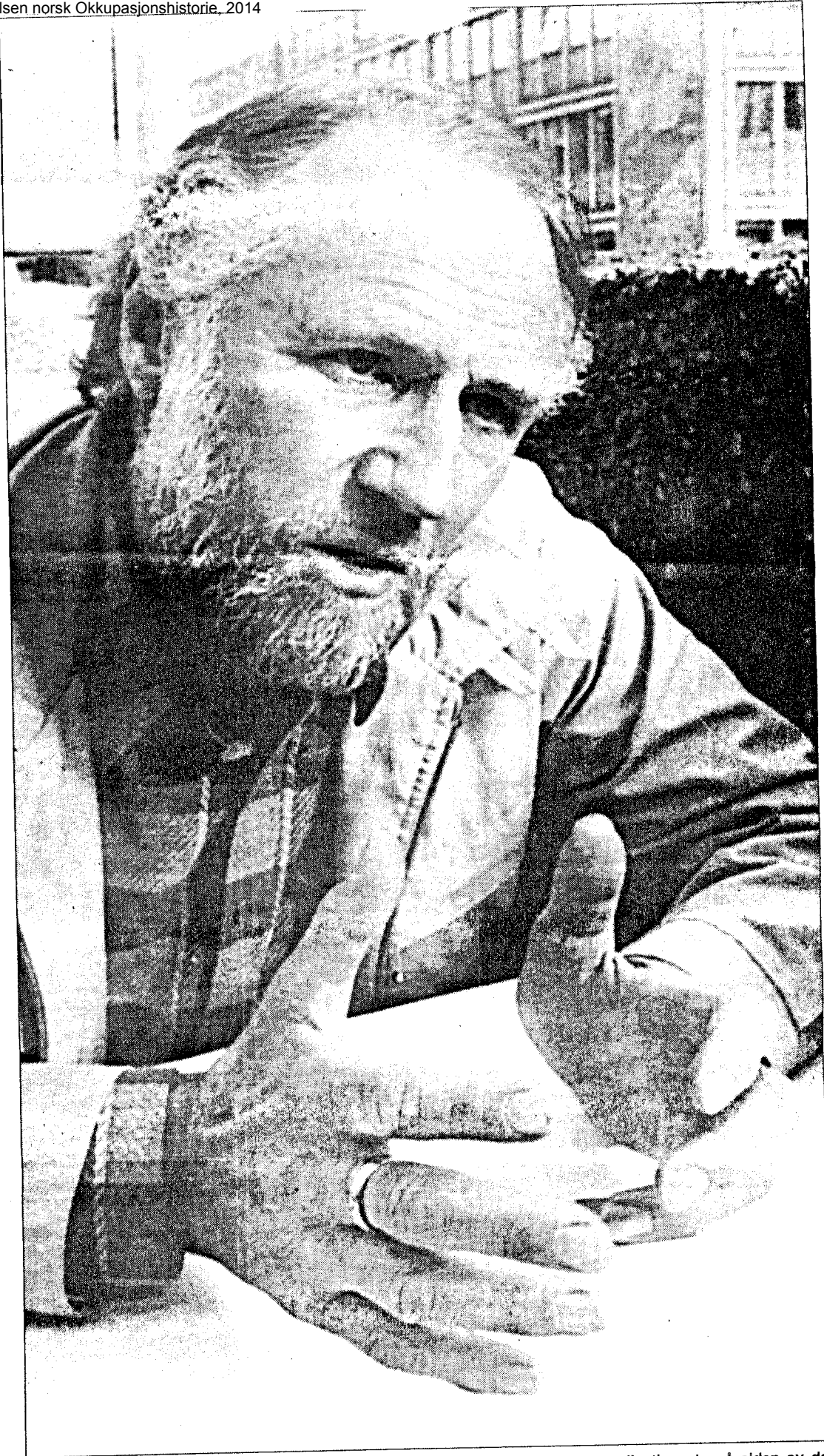
Jourhavende jurist, Ståle Svendsen, påpeker at forholdet stammer tilbake til et manuelt arkiv.

– Det betyr at vi trenger et referansenummer for å kunne hente fram saken, forklarte

BEKREFTER: Politimester Willy Haugli bekrefter at han hadde møte med Bjarne Tollefsen i august 1989.

Siden vi ikke greide å skaffe det nummeret i går, kunne heller ingen hjelpe oss ved Romerike politikammer.

INGEN FJERDE TJENESTE: Kjell Fjørtoft tror ikke de finnes noen egen, hemmelig tjeneste på siden av de eksisterende. Derimot tror han at samarbeidet overvåkningspolitiet, etterretningstjenesten, LO og Ap er blitt det vi kaller «Den fjerde tjenesten».

(Arkivfoto)